

SNM-Spišské múzeum v Levoči a SNM-Múzeum Betliar

LEVOČSKÁ BIELA PANI

Za bozk zradila krajinu... Za krajinu obetovala svoju hlavu

V Levoči otvorili výstavu o slávnej zradkyni

TLAČOVÁ SPRÁVA

Levoča, 11. novembra 2010 – *Kto bola Levočská biela pani? Ako žila a kde je pochovaná? Na tieto otázky odpovie rozsiahly výstavný projekt dvoch múzeí Slovenského národného múzea – SNM-Spišského múzea a SNM-Múzea Betliar. Originálne exponáty, dobové dokumenty, unikátne materiálové kópie dobových šiat priblížia osobu i osudy slávnej zradkyně. Výstava **Levočská biela pani** bude sprístupnená od 12. novembra 2010 do 30. mája 2011 v SNM-Spišskom múzeu na Nám. Majstra Pavla 40 v Levoči.*

Príbeh Levočskej bielej panej fascinoval dlhé roky slovenských i zahraničných návštevníkov levočskej radnice a nielen ich. V jej priestoroch často znela otázka: Ako to bolo naozaj? Odpoveď na ňu hľadali pracovníci dvoch múzeí Slovenského národného múzea: SNM-Spišského múzea v Levoči a SNM-Múzea v Betliari. **Tri roky** bádali v archívoch a depozitároch, ale aj osobne putovali po stopách záhadnej osobnosti. Postupne sa podarilo aj vďaka spolupráci s maďarskými kolegami zložiť mozaiku životných peripetií levočskej bielej panej – vlastným menom **Juliany Korponayovej**. Vznikla výstava, ktorej cieľom je **odstrániť nánosy legendy** a vrátiť sa k skutočnému príbehu z 18. storočia. Zároveň je ambíciou autorov prekonať hranice medzi regiónmi a poukázať na tie historické i umelecké fakty, ktoré **formovali celý stredoeurópsky región**.

Výstava je na ploche 560 m² rozdelená do dvoch častí. **Prvá časť** prináša obraz skutočnej postavy Juliany Korponayovej, dcéry, ženy a matky na pozadí udalostí doby. V záujme ochrániť svoju rodinu (svojho otca a syna) odmietla odovzdať listy rebelov orgánom vtedajšej habsburskej moci. Príbeh reálnej historickej postavy končí na popraviske v Győri a záznamom v tamojšej Matrike zosnulých. **Druhá časť** výstavného projektu približuje legendu o krásnej žene, ktorá predstierala lásku k povstaleckému kapitánovi Štefanovi Andrášimu (Andrássymu), aby mu jednej noci ukradla kľúč od levočskej mestskej brány a vpustila cisárske vojská. V tejto časti sa autori venujú interpretácii príbehu **v literárnych, výtvarných i filmových umeleckých dielach**. Návštevníka čakajú hudobné ukážky, premietanie filmov a výňatky z románov, ktoré vytvorili legendu.

Medzi vystavenými predmetmi sú **originály Szátmarského mieru, prvých novín vydávaných v Uhorsku či kapitulácie Levoče** a samozrejme aj kópie dokumentov týkajúcich sa Juliany Korponayovej – prepis **výsluchu**, jej **testament a listy** napísané vo väzení pred popravou a **výňatok z knihy zomrelých**, kde sa uvádza dátum a miesto jej popravy a pochovania. Okrem unikátnych archívnych dokumentov približujú zložitú dobu rákociovského stavovského povstania aj **výtvarné diela**. Návštevníkovi predstavia tváre protagonistov – Juliany Korponayovej, Františka Rákociho II., Štefana Andrášiho či Žofie Serédyovej a iných. Portréty Juliany Korponayovej a Štefana Andrášiho dokonca inšpirovali autorov výstavy k vytvoreniu kópií ich šiat v skutočnej veľkosti. Legendu zhmotňuje **kostolná lavica** z levočského Chrámu sv. Jakuba, v ktorej sedávala biela pani, **látka z jej šiat**, dobové zariadenie jej izby a ďalšie jedinečné exponáty.

Levočská biela pani je prioritným projektom Slovenského národného múzea. Spolupracovalo na nej spolu **19 inštitúcií zo Slovenska a Maďarska**. Je sprístupnená v SNM-Spišskom múzeu na Nám. Majstra Pavla 40 v Levoči od 12. novembra 2010 do 30. mája 2011.

Ďalšie informácie:

PhDr. Dáša Uharčeková Pavúková, 053/451 2786 / 0918 580962 muzeum@levonet.sk

SNM - Spišské múzeum v Levoči, Námestie Majstra Pavla 40, 054 01 Levoča

www.spisskemuzeum.com / www.snm.sk

Názov výstavy: Levočská biela pani

Miesto konania: Slovenské národné múzeum-Spišské múzeum, Nám. Majstra Pavla 40, Levoča

Termín: 12. november 2010 – 30. máj 2011

Termín otvorenia: 11. november 2010 o 16. 00 h

Organizátori: Slovenské národné múzeum-Spišské múzeum, Slovenské národné múzeum-Betliar

Autorka výstavy: Dáša Uharčeková-Pavúková

Spoluautorka výstavy: Silvia Lörinčíková

Koordinátorky výstavy: Mária Novotná, Eva Lazárová

Výtvarný a grafický návrh: Mgr. art. Matúš Lányi

S finančnou podporou Ministerstva kultúry a cestovného ruchu SR.

Generálny partner SNM: Poštová banka

Mediálni partneri: Slovenský rozhlas, tasr, zoznam.sk, muzeum.sk, Historická revue, Guest